

Prudent Management

P.O. Box 275
Los Altos Hills, CA 94023
+1 650 305-0833 Cell USA
+47 41 85 35 15 Cell Norway
Geir@PrudentMgmt.com

From The Desk Of
GEIR ILSTAD

18 januar, 2007

Statsråd Dag Terje Andersen
Nærings og Handelsdepartementet
Einar Gerhardsens plass 1
N-0030 Oslo
Norway

Innspill til Stortingsmelding om innovasjon – relatert til det Norske gründermiljøet og venture markedet.

En aktiv næringspolitikk må være en god økonomisk politikk.

Jeg ønsker igjen å fremme tanken på å åpne for en tillatelse for direkte investeringer i utlandet i blant annet private unoterte selskaper for å få en effekt tilbake til Norge.

Politikken må tilrettelegge rammebetingelser som er konkurransedyktige internasjonalt. Som en liten nasjon må en innse at vi ikke kan gjøre og være alt, men må fokusere på de områder vi kan være ledende og hvor vi har fortrinn. Langsiktige og forutsigbare strategiske satsinger må foretas, inklusive nødvendige strukturelle endringer påkrevet. For eksempel, for å utvikle det Norske gründermiljøet og venture markedet på linje med de større utenlandske miljøer (UK, Europa, USA) må også hindringer av juridisk og skattemessig natur, større åpenhet, samkjøres med internasjonal praksis.

Hvorledes kan politikken bidra til at staten tilrettelegger rammebetingelser som muliggjør bruken av statens midler i kombinasjon med individets egne resurser, som arbeidskraft og kunnskap, for å hjelpe gründerne og samfunnet til å utvikle ønskede ambisjoner? Ønskes en aktiv næringspolitikk må resurser og investeringer tillates brukt hvor effekten får størst virkning tilbake til nasjonale prioriteringer. På grunn av økende globalisering kommer konkurranse like gjerne utenfra og må møtes med et offensivt forsvar, en strategi som kombinerer både hjemme og ute.

NHD la i budsjettet 2007 frem virkemidler gjennom Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Siva etc. til bruk for Norske bedrifter i Norge, uten visjoner om bruk av midler direkte i utlandet for å oppnå ønskede nasjonale ambisjoner. Jeg har tidligere gitt uttrykk for at

denne tankegangen er for snever. I eierskapsmeldingen foreslås å opprette et eget statlig fond for marine næringer (jeg leser distriktsutvikling). Den endelige innretningen og organiseringen av fondet skal vurderes nærmere. Det er blitt meg fortalt at fokus igjen er kun i Norge. NHO konferansen fremsatte et ønske om et verdiskapingsfond. Også her er detaljene om organisering og nedslagsfelt ikke klare angående tilgangen til bruk av virkemidler direkte utenfor Norge. Angående Argentum, foreta en nærmere evaluering, før man eventuelt kommer tilbake til Stortinget med spørsmål om ny kapitaltilførsel. Igen er utvidelse av et mandat utover Norge/Norden ikke på bordet. Argentum tar minoritets posisjoner i andre fond. Dvs. en allokering til et Finsk eller Dansk forvaltningsmiljø delegerer all beslutningstaking ut av landet uten noen krav om en effekt tilbake til Norge. Således er Argentum en passiv investor, selv om overvåkingen av deres portefølje plasseringer er aktiv. Eierskapsmeldingen nevner også at en gjennomgang av gründerfinansiering skal skje, dvs hvor effektive er Innovasjon Norge og såkornordningen. Men igjen kun fokusert på Norske aktører i Norge. Få tanker er viet til koblinger, effekter og effektiviteten mot miljøer internasjonalt. I november 2006 presenterte Nordic Innovation Centre sitt Nordic Investment Fund prosjekt på Nordic Venture Capital Summit. Dette prosjektet er også blitt vannet ned og vinge kuttet i forhold til tidligere samtaler om deres ambisjonsnivå. Men de legger opp til tilgang til noen strategiske investeringer direkte ute. Selvfølgelig, organiseringsstrukturen og finansieringen må fortsatt utredes. Spesielt synes jeg lite var nevnt om tilbakevirkende effekter tilbake til den nasjonale økonomien av det land som eventuelt skulle finansiere et slikt prosjekt. Pensjonsfondet har også anmodet om tillatelse til å plassere deler av sine midler i nye aktiva klasser som unoterte aksjer og eiendom. Bortsett fra å beskytte egenkapitalen og ROI stilles ikke noen krav om en effekt tilbake til Norge. Således er NBIM en passiv investor, selv om overvåkingen av deres portefølje plasseringer er aktiv.

Som kjent gjennom mitt Christiania konsept, er min visjon at noen midler blir øremerket til å hente inn teknologier, kunnskap, samarbeide og "relations" ute som komplimenterer nasjonale målsetninger og ambisjoner. Alle store foretak verden over har egne avdelinger for forretningsutvikling og interne "corporate finance" aktiviteter som støtter ønskede prosjekter som kan forsterke egne produkter og markedsposisjoner. Hvorfor kan ikke et land som Norge gjøre det samme? Å pumpe finansiering inn i kun nasjonale og regionale forvaltningsmiljøer i Norge er ikke nok. En kombinasjon av ute og hjemme vil styrke brobyggingen til attraktive nettverk for å oppnå ønskede målsetninger. Konseptet om å binde bruk av statlige midler ute for å oppnå en tilbakevirkende effekt til landets utviklingsambisjoner ser ikke ut til å være på bordet. Eierskapsmeldingen uttrykker frykt for "en forsterket tendens til at norske kunnskapsbedrifter selges ut så snart de når et internasjonalt nivå. Norge er avhengig av god kontakt med sterke internasjonale kompetanse og kapitalmiljøer, men i mange tilfeller kan salg føre til at vi ikke får bygd opp langsiktig kunnskapsindustri og kompetansemiljøer i Norge. Vi står i fare for å undergrave resultatene av langvarig forskning og utvikling, som ikke på noen måte reflekteres i kortsiktige børsverdier". Jeg har lenge kynisk sagt at Norge avler kyllinger, men høster ikke eggene. Derfor må det utvikles en bedre strategi for å bevare den kunnskap og kompetanse som utvikles i landet. Dette betyr at noen initiativer må tillate majoritets eierskap for å kunne utøve en aktiv politikk med direkte innflytelse (f.eks. at

Argentum fikk utvidet sitt mandat og anledning til å gå inn som majoritetsseier i noen forvaltningsmiljøer som satte som krav at investeringer i portefølje selskaper ble betinget av en tilbakevirkende effekt til Norske interesser, eller/og at det påtenkte fondet for marine næringer fikk et tilsvarende mandat og anledning til å gå inn som majoritetsseier i noen utenlandske forvaltningsmiljøer som satte som krav at investeringer i portefølje selskaper ble betinget av en tilbakevirkende effekt til Norske interesser, eller/og en tilsvarende utvidelse av tillatt aktiva klasse ble gitt til NBIM). Hvorfor synes det som om det er så stor motstand mot dette? Byråkratene utreder innenfor de retningslinjer som er nedlagt i gjeldene politiske retningslinjer. Justeringer må komme fra politisk hold.

Som alltid er jeg tilgjengelig til å utdype disse visjoner, dersom det er ønsket.

Med vennlig hilsen



GEIR ILSTAD